Zvlněné linie v architektuře

Motiv zvlněné linie se v architektuře objevuje již po staletí. V barokní, secesní nebo současné architektuře můžeme vysledovat její otisk v různých formách.

Pracovní list, který držíš v ruce, se zaměřuje na několik vlnovek, na které můžeš narazit v exteriéru města Litomyšl. Najdi daná místa v databázi LAM, navštiv je a odhal kontext, v jakém je vlnovka použita.

L
A
M

První vlnovka zdobí fasádu obhodního střediska z roku 1976. Pochází od umělkyně Ludmily Jandové. Dílo, které je autorčinou největší **mozaikou**, se jmenuje **Řeka květů** a obsahuje motivy **ptáků**, **květů** a **vody**. Kdy se dostalo do veřejného prostoru? Již při dokončení stavby. Dobový stavební zákon totiž nařizoval, aby 4 % z celkového rozpočtu každé veřejné stavby byla využita na uměleckou výzdobu.

Mozaika pro obchodní středisko vznikla v době tzv. normalizace. Víš, proč umělci a umělkyně upřednostňovali ve svých dílech tehdy **neutrální motivy**?

Navrhni vlastní mozaiku.

Druhá vlnovka udává tvar hernímu prvku na dětském hřišti Na Valech. Jeho autory jsou Pavla Sceranková a Dušan Zahoranský.
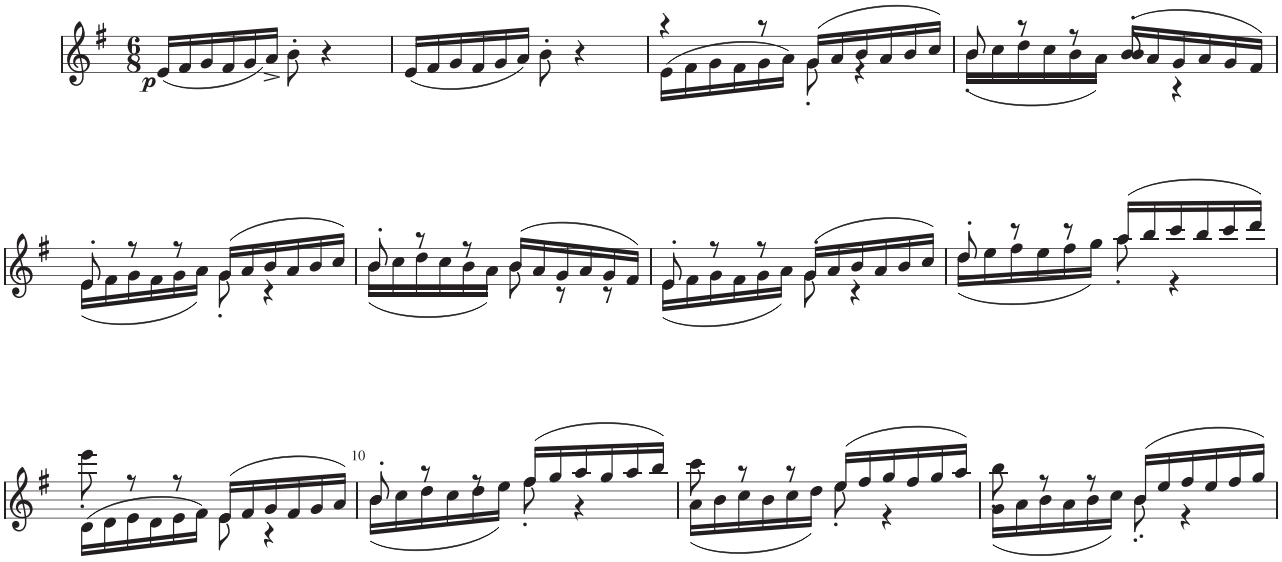

Víš, jak se dílo jmenuje?

- ○ **LOCHNESKA**
- ○ **CIKCAK**
- ○ **UCHO**
- ○ **ZVUKOVOD**
- ○ **HORA**

Navrhni pro tento herní prvek vlastní jméno. Všímej si přitom nejen tvaru, ale také účelu.

Přijdeš na to, která hudební skladba má takto krásně zvlněný notový zápis?

Autor skladby je litomyšlský rodák. Jeho pomník stojí kousek od dětského hřiště (OBJEKT 01-VP2). Dojdi k němu!

Pomník Bedřicha Smetany stojí od roku 1924 v dolní části Smetanova náměstí. To lemují historické domy. O řadě z nich se v LAMu dozvíš spoustu informací.

Projdi se náměstím a hledej motiv vlnovky na fasádách domů. Na jednom z nejstarších domů na náměstí (OBJEKT 01-110) je motiv vlnovky-vody přetaven do konkrétního vodního prvku – **studny**. Jaký bájný tvor u studny sedí a co tento tvor symbolizuje?

Podle tradice měl roh tohoto bájného zvířete léčivé schopnosti. Proč jej bájný tvor vkládá do vody ve studni? Jaký význam měla voda pro obyvatele města v době, kdy fasáda vznikala?

Navrhni vlastní fasádu! Využij svoji fantazii a nezapomeň na vlnovky!

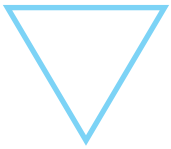
Jednu z fasád na náměstí zdobí umělecké dílo vytvořené z vlnovek. Najdi ho! (OBJEKT 01-71)

Autorem díla nazvaného **DNA vodopád** je umělec Jiří David. Jedná se o jeho třetí neonovou plastiku. Předcházelo jí například pulsující **Srdce** umístěné na Pražském hradě (2002).

Zakřivená linie – vlnovka je pro umělce velmi důležitá. S geometrickými tvary by si nevystačili. Pokus se nakreslit **srdce** pouze pomocí různého počtu **rovných** čar!

3 čáry

4 čáry

5 čar

6 čar

7 čar

8 čar

Víš, kde najdeš další vlnovku? Malá nápověda – tam, kde jsou opravdická „DNA“ a skutečný vodopád. Jdi na OBJEKT 03-1221a.

Litomyšlský krytý bazén stojí vedle funkcionalistické plovárny od roku 2010. Jeho autoři, architekti z brněnského ateliéru DRNH, vtěsnali motiv vlnovky přímo do těla stavby. Výsledkem je dynamický objekt, který souzní s okolní krajinou.

Znáš hymnu Litomyšlského bazénu? Pokus se doplnit chybějící slova v části textu. Pokud si nevíš rady, mrkni na video!

Dostal jsem se na scénu kvůli krytému bazénu,
_____ já jsem z toho blázen, máme tady krytý _____
lidi já jsem z toho blázen, máme tady krytý _____
Lehneme ___ na zem na zem. Zkusíme si ten bazén
Naučíme se i plavat, pak skočíme do vody, tělo se nám potopí.

Do bazénu naší tůňky _____ kuňky kuňky,
kuňky kuňky kuňky kuňky, žbluňky, žbluňky, žbluňky, žbluňk
kuňky kuňky kuňky kuňky, žbluňky, žbluňky, žbluňky, žbluňk.
kuňky _____ _____ kuňky, žbluňky, žbluňky, žbluňky, žbluňk.
žbluňk, žbluňk a _____ .

Jafafafafafafafa máme tady krytý bazén,
Jafafafafafafafa _____ ___ jisti, stavěli ho PKSisti
Jafafafafafafafa malý bazén schodiště.
Jafafafafafafafa velký _____ skočiště.

1. Vepiš do koleček umístěných na vlnách všechna slova doplněná do textu písně.

2. Vybarvi trojúhelníky s písmeny:
B, A, Z, Á, Y, Ž

3. Představ si, že se horní polovina čtverce jako na vodní hladině zrcadlí ve spodní polovině čtverce. Vybarvi zrcadlově správně trojúhleníky ve spodní části čtverce. Potom celý čtverec vystřihni.

4. Polož papír vybarvenou stranou dolů a slož z něj podle návodu **parník**. Jsou všechny pohledové strany parníku barevné? Tvé odpovědi byly správné. Gratulujeme!

